

Posudek vedoucí diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Martin Bartoš

Název diplomové práce: Analýza produkce vědy v oborech společenských a humanitních věd v ČR

Vedoucí: Mgr. Adéla Jarolímková, Ph.D.

Konzultant/i:

Oponent: Dr. Jan Dvořák

Hodnocení: výborně

Datum vyhotovení posudku: 11.8.2021

Cíl práce

Cílem práce je charakterizovat dlouhodobý vývoj publikačních strategií a vědecké spolupráce poukazující na specifika produkce vědy v oborech společenských a humanitních věd.

Hodnocení práce

Martin Bartoš se ujal nelehkého úkolu analyzovat publikační produkci společenských a humanitních věd v ČR, a to v období 1998-2017, tedy před zavedením nové Metodiky hodnocení výzkumných organizací ... (M17+), a sice s využitím deskriptivní bibliometrické analýzy dat z RIV a vybraných institucionálních zdrojů, a to evidence publikační činnosti Univerzity Karlovy, Masarykovy univerzity Brno a Akademie věd ČR.

V úvodní části představuje velmi stručně vědy o vědě, podrobněji pak bibliometrii, definuje základní termíny, s nimiž bude dále pracovat, a poměrně detailně popisuje vývoj hodnocení vědy v ČR. Zdůrazňuje milníky tohoto vývoje, které mohly ovlivnit, a jak dále vyplývá z dat, také ovlivnily publikační strategie vědců nejen ve společenských a humanitních vědách. Věnuje se také specifickému postavení společenských a humanitních věd, jejich klasifikaci a obtížím majícím vliv na zpracování dat.

Těžiště práce spočívá v samotné analýze, která je uvozena detailním popisem použitých metod a datových zdrojů. Vzhledem k tomu, že další kapitoly obsahují značné množství tabulek, je nutno ocenit i popis jejich konstrukce, který čtenáři usnadní pochopení. V souladu s cíli práce autor věnoval značné úsilí popisu použitelnosti dat z jednotlivých zdrojů a poukázal na problémy úplnosti a konzistence dat a z nich vyplývající omezené využití pro některé typy analýz. Zdůraznil také některé problémy ve struktuře dat, které mohou mít negativní dopad právě na hodnocení společenských a humanitních věd.

Samotná analýza publikační produkce se soustředí na několik ukazatelů, a sice počty výsledků v jednotlivých společenských a humanitních oborech, publikační strategie (podíly publikačních/nepublikačních výsledků, jednotlivé typy výsledků), jazyk publikace a spolupráce (posuzováno podle počtu autorů výsledku). V textové části autor shrnuje trendy a nejzajímavější poznatky k těmto ukazatelům, v příloze si pak čtenář může prohlédnout detailní grafy a tabulky k jednotlivým vědním oborům. Autor výsledky pouze nepopisuje, ale snaží se pro zjištěné trendy najít vysvětlení např. ve změnách v metodice, ne vždy je to však možné, neboť svou roli tu hrají i institucionální faktory, které z dat nelze postihnout.

Domnívám se, že práce je unikátní ukázkou možností práce s daty z RIV a institucionálních zdrojů, která může sloužit jako inspirace pro podobné analýzy.

Celkově je práce psaná odborným stylem, ale poměrně čtivě, i když některé formulace jsou snad zbytečně složité, výjimkou jsou pasáže prezentující výsledky. Tato část je velmi informačně nabitá, současně ale vyžaduje pozorného čtenáře, který se dokáže zorientovat ve zkratkách oborů a typů dokumentu. Rozsah práce se nakonec podařilo udržet v přijatelných mezích, zde musím ocenit, jak se autor dokázal vypořádat s velkým množstvím dat a některé výsledky doslova obětovat ve prospěch lepší přehlednosti a rozumného rozsahu. Vyzdvihnout zaslouží zpracování tabulek a grafů, především karty oborů v příloze. Autor se nevyhnul několika pravopisným a gramatickým chybám, jejich množství ale nijak významně nenarušuje kvalitu textu.

K formálním aspektům patří i citace, zde bohužel několik drobných výtek. Formální podoba citací se úplně nedrží normy (autor neuvádí, jaká norma byla použita, ale pravděpodobně ISO 690), rok vydání je někdy uveden za jmény autorů, někdy ne. Tyto formální záležitosti však neznemožňují identifikaci pramenů. Použití zkratky *ibid.* v odkazech v textu není vhodné, používá se spíše, je-li citováno v poznámkách pod čarou. Jinak je odkazování konzistentní, až na kapitolu 1.3, kde pravděpodobně chybí odkaz na pramen.

Spolupráce s diplomantem byla výborná, svůj postup pravidelně konzultoval a diskuze nad metodami a výsledky byla vždy velmi zajímavá, neboť jeho zájem o problematiku a její znalost jsou skutečně hluboké.

Práci považuji za velmi zdařilou, splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Praze dne 11.8.2021

Mgr. Adéla Jarolímková, Ph.D.

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné bodové hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Cíle práce byly splněny. Teoretická nezabíhá do zbytečných detailů, soustředí se na podstatné vymezení problematiky a</i>	40 bodů
přínos	<i>Práce představuje vzorovou ukázkou možností práce s daty z RIV i institucionálních zdrojů pro evidenci publikační činnosti, jde o unikátní analýzu publikační produkce společenských a humanitních věd v ČR v letech 1998-2017, současně také poukazuje na problémy související s použitelností dat a jejími limity.</i>	20 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>Viz. slovní hodnocení</i>	15 bodů
slohové zpracování	<i>Viz. slovní hodnocení</i>	12 bodů
gramatika textu	<i>Viz. slovní hodnocení</i>	4 bodů
CELKEM		88 bodů